

PARTER OCH DOMSLUT

Mikael Hentschel

Parter

Tilltalad

John MIKAEL Hentschel, 19940330-6898
Sekretess på adress

Offentlig försvarare
Advokat Jonas Granfelt
Advokatfirman Althin HB
Skeppsbron 28, 3 tr, 111 30 Stockholm

Åklagare

Chefsåklagare Marianne Nordström
Åklagarmyndigheten
Särskilda åklagarkammaren
205 90 Malmö

Domslut

Brott som Mikael Hentschel döms för

Brott mot tystnadsplikt, 2023-08-19, Sverige, 20 kap 3 § 1 st och 2 st
brottsbalken

Grovt tjänstefel, 2023-06-01 – 2023-09-20, Haninge kommun, 20 kap 1 § 2 st
brottsbalken

Tjänstefel, 2023-06-01 – 2023-09-20, Huddinge kommun, 20 kap 1 § 1 st
brottsbalken

Åtal som Mikael Hentschel frikänns från

Ringa narkotikabrott, 2023-06-01 – 2023-09-20, Huddinge kommun, 1 § 1 st 4
p och 5 p och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64) och 1 § 1 st 4 p och 6 p och 2
§ narkotikastrafflagen (1968:64) i sin lydelse före 1 juli 2023

Påföljd

Fängelse 1 år 6 månader

Förverkande och beslag

Angivet gods förverkas från Mikael Hentschel. Beslaget ska bestå

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
141 84 Huddinge

Besöksadress
Björnkullavägen 5 A
Huddinge

Expeditionstid
måndag–fredag
08:30–16:00

Telefon
08-561 660 00

E-post
sodertorns.tingsratt@dom.se
Webb
www.sodertornstingsratt.domstol.se

(Polismyndigheten, 2023-0150-BG203 p. 1.1).

Angivet gods förverkas från Mikael Hentschel. Beslaget ska bestå
(Polismyndigheten, 2023-0150-BG169 p. 1).

Angivet gods förverkas från Mikael Hentschel. Beslagen ska bestå
(Polismyndigheten, 2023-0150-BG151 p. 1-6).

Angivet gods förverkas från Mikael Hentschel. Beslagen ska bestå
(Polismyndigheten, 2023-0150-BG169 p. 2-18, 24-25).

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap. 12 §, 18 kap. 12 § och 21 kap. 3 a § offentlighets- och sekretesslagen ska fortsätta vara tillämplig på uppgifter som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar, dock endast i den utsträckning som uppgifterna inte finns intagna i den offentliga delen av domen. Sekretessen ska även gälla för uppgifterna i gärningsbeskrivningen som utelämnats i domen och framgår av den sekretessbelagda delen av domen samt för uppgifterna den sekretessbelagda delen av domen. Detta innefattar uppgifter som kan leda till att uppgifterna i den hemliga delen av domen, eller den utelämnade gärningsbeskrivningen går att klarlägga.

Brottsofferfond

Mikael Hentschel ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Jonas Granfelt ska få ersättning av staten med 338 361 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 238 070 kr arbete
- 30 100 kr tidsspillan
- 2 519 kr utlägg
- 67 672 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Övrigt

Mikael Hentschel ska ersätta staten för kostnad för provtagning och/eller analys med 2 250 kr.

Johan Ruud

Parter

Tilltalad

Lars JOHAN Magnus Ruud, 19710301-0455
Sekretess på adress

Offentlig försvarare
Advokat Johan Eriksson
Försvarsadvokaterna Stockholm HB
Box 12107, 102 23 Stockholm

Åklagare

Chefsåklagare Marianne Nordström
Åklagarmyndigheten
Särskilda åklagarkammaren
205 90 Malmö

Domslut

Brott som Johan Ruud döms för

Brott mot tystnadsplikt, 2022-10-26 – 2022-11-11, Sverige, 20 kap 3 § 1 st och 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 augusti 2023

Grovt tjänstefel, 2022-08-01 – 2022-11-30, Sverige, 20 kap 1 § 2 st brottsbalken

Grovt tjänstefel, 2023-06-01 – 2023-09-20, Haninge kommun, 20 kap 1 § 2 st brottsbalken

Tjänstefel, 2023-06-01 – 2023-09-20, Huddinge kommun, 20 kap 1 § 1 st brottsbalken

Påföljd

Fängelse 2 år

Förverkande och beslag

Angivet gods förverkas från Johan Ruud. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten, 2023-0150-BG171 p. 1).

Angivet gods förverkas från Johan Ruud. Beslagen ska bestå (Polismyndigheten, 2023-0150-BG151 p. 1-6).

Angivet gods förverkas från Johan Ruud. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten, 2023-0150-BG203 p. 1.1).

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap. 12 §, 18 kap. 12 § och 21 kap. 3 a § offentlighets- och sekretesslagen ska fortsätta vara tillämplig på uppgifter som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar, dock endast i den utsträckning som uppgifterna inte finns intagna i den offentliga delen av domen. Sekretessen ska även gälla för uppgifterna i gärningsbeskrivningen som utelämnats i domen och framgår av den sekretessbelagda delen av domen samt för uppgifterna den sekretessbelagda delen av domen. Detta innefattar uppgifter som kan leda till att uppgifterna i den hemliga delen av domen, eller den utelämnade gärningsbeskrivningen går att klarlägga.

Brottsofferfond

Johan Ruud ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Johan Eriksson ska få ersättning av staten med 276 514 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 200 561 kr arbete
- 20 650 kr tidsspillan
- 55 303 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Övrigt

Johan Ruud ska ersätta staten för kostnad för provtagning och/eller analys med 2 250 kr.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Johan Ruud ska dömas för brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap 3 § 1 st och 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 augusti 2023.

Åklagaren har begärt att Johan Ruud ska dömas för grovt tjänstefel enligt 20 kap 1 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 GROVT TJÄNSTEFEL (Johan Ruud) (0150-K5770-22)

Polisassistent Johan Ruud har vid myndighetsutövning åsidosatt vad som gäller för uppgiften genom att:

- ta del av en och handlingar i ärende se bilaga till stämningsansökan och därvid förstå vem som är skäligen misstänkt eller kan misstänkas för misshandel, övergrepp i rättssak, grovt vapenbrott och grovt olaga hot utan att se till att detta dokumenteras i förundersökningen om brotten,
- påverka en person (se bilagan) till att infiltrera och ge information om brottslig aktivitet/brott i ett gäng/nätverk (brottslig organisation) trots att det fanns en hotbild mot personen innebärande risk för dennes liv eller hälsa,
- förespegla att Johan Ruud, i egenskap av polisman, skulle kunna/kunde hjälpa personen så att denne inte skulle bli enligt lag (1990:52) om särskilda bestämmelser om vård av unga,
- kontakta såväl polismän, som arbetar med avhopparverksamheten, som och framföra att hotbilden mot personen inte var sådan som andra poliser gjort gällande, för att påverka polismännens kontakter med och även i dess handläggning av av personen enligt nämnda lag, samt
- försöka förmå personen att åter vara kontaktbar på telefon för nätverket när denne gjort sig onåbar på telefon.

Dessa åtgärder vidtogs trots att detta medfört en betydande risk för personens säkerhet till person och i strid med 2 § polislagen.

Johan Ruud har begått gärningen av uppsåt eller av oaktsamhet. Detta hände mellan den 1 augusti 2022 och den 30 november 2022

eller annan plats, Sverige.

Brottet är grovt genom att Johan Ruud på ovanstående sätt allvarligt missbrukat sin ställning som polisman och gärningen för enskild person medfört allvarligt förfång p.g.a. faran/risken för personens liv och hälsa.

1.2 BROTT MOT TYSTNADSPLIKT (Johan Ruud) (0150-K5770-22)

Polisassistent Johan Ruud har någon gång under tiden mellan den 26 oktober 2022 och den 11 november 2022 i Huddinge eller annan plats, Sverige röjt uppgift som han är pliktig att hemlighålla enligt 18 kapitlet 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Uppgifterna som Johan Ruud röjt är att han spelat upp en ljudfil i en förundersökning rörande bl.a. grovt vapenbrott och grovt olaga hot se bilaga till stämningsansökan för en person där en målsägande blivit hotad med pistol eller pistolliknande föremål.

Johan Ruud begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet.

Gärningsbeskrivning sekretess

Sekretess

Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Johan Ruud och Mikael Hentschel ska dömas för grovt narkotikabrott enligt 1 § 1 st 4 p och 5 p och 3 § 1 st narkotikastrafflagen (1968:64) och 1 § 1 st 4 p och 6 p och 3 § 1 st narkotikastrafflagen (1968:64) i sin lydelse före 1 juli 2023.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 GROVT NARKOTIKABROTT (Mikael Hentschel) (0150-K4722-23)

Mikael Hentschel har ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan person olovligen mottagit, transporterat, förpackat och förvarat som är narkotika och inte avsedd för eget bruk, samt även olovligen innehaft narkotikan.

Mottagandet, transporten och hanteringen att förpacka har skett vid okänd tidpunkt och plats, och förvaringen och innehavet har pågått under tid mellan den 1 juni 2023 och den 20 september 2023 bl.a. på platsen i bilaga i kommun.

Brottet är grovt då det avsett en särskilt stor mängd narkotika och varit av särskilt farlig art.

Mikael Hentschel begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

I andra hand grovt tjänstefel och tredje hand tjänstefel

I vart fall har polisassistenten Mikael Hentschel ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan vid myndighetsutövning åsidosatt vad som gäller för uppgiften genom att:

- motta, förpacka, transportera samt förvara/inneha ovannämnda narkotika i en bostad,
- förstöra bevismaterial i form av emballage,
- inte rapportera brott enligt 9 § polislagen och på detta sätt har förundersökning inte inletts för grovt narkotikabrott och inga utredningsåtgärder vidtagits eller bevis säkrats i enlighet med enligt 23 kap. 1, 2 och 4 §§ rättegångsbalken,
- inte ta narkotikan i beslag och upprätta beslagsprotokoll enligt 6 § narkotikastrafflagen (1968:64) och 27 kap. 1 och 13 §§ RB,
- inte vårda beslagen väl enligt 27 kap. 10 § RB och i enlighet med vad som föreskrivs i FAP 102-2 (se särskilt 12, 20 – 21 §§).

Detta hände någon gång från den 1 juni 2023 och den 20 september 2023 och i bl.a. kommun.

Mikael Hentschel har begått gärningen av uppsåt eller av oaktsamhet.

Brottet är grovt genom att Mikael Hentschel på ovanstående sätt allvarligt missbrukat sin ställning som polisman och allvarligt förfång för det allmänna då det medfört att brott av allvarligt slag inte utretts och som har kopplingar till ett kriminellt nätverk.

2.2 GROVT NARKOTIKABROTT (Johan Ruud) (0150-K4722-23)

Johan Ruud har tillsammans och i samförstånd med annan person olovligen mottagit, transporterat, förpackat, och förvarat , som är narkotika och inte avsedd för eget bruk, samt även olovligen innehaft narkotikan.

Mottagandet, transporten och hanteringen att förpacka har skett vid okänd tidpunkt och plats, och förvaringen och innehavet har därefter pågått t.o.m. mellan den 1 juni 2023 och den 20 september 2023 bl.a. på platsen i bilaga i kommun.

Brottet är grovt då det avsett en särskilt stor mängd narkotika och varit av särskilt farlig art.

Johan Ruud begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

I andra hand grovt tjänstefel och tredje hand tjänstefel

I vart fall har polisassistenten Johan Ruud, som var förman, ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan kollega, vid myndighetsutövning åsidosatt vad som gäller för uppgiften genom att:

- motta, förpacka och transportera ovannämnda narkotika samt att kollegan skulle förvara/inneha narkotikan i en bostad,
- förstöra bevismaterial i form av emballage,
- inte rapportera brott enligt 9 § polislagen och på detta sätt har förundersökning inte inletts för grovt narkotikabrott och inga utredningsåtgärder vidtagits eller bevis säkrats i enlighet med enligt 23 kap. 1, 2 och 4 §§ rättegångsbalken,
- inte ta narkotikan i beslag och upprätta beslagsprotokoll enligt 6 § narkotikastrafflagen (1968:64) och 27 kap. 1 och 13 §§ RB,
- inte vårda beslagen väl enligt 27 kap. 10 § RB och i enlighet med vad som föreskrivs i FAP 102-2 (se särskilt 12, 20 – 21 §§).

Detta hände någon gång från den 1 juni 2023 och den 20 september 2023 och i bl.a. kommun.

Johan Ruud har begått gärningen av uppsåt eller av oaktsamhet.

Brottet är grovt genom att Johan Ruud på ovanstående sätt allvarligt missbrukat sin ställning som polisman och allvarligt förfång för det allmänna då det medfört att brott av allvarligt slag inte utretts, som har kopplingar till ett kriminellt nätverk.

Gärningsbeskrivning sekretess

Sekretess

Åtalspunkt 3

Åklagaren har begärt att Mikael Hentschel ska dömas för brott mot tystnadsplikt enligt 20 kap 3 § 1 st och 2 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Johan Ruud och Mikael Hentschel ska dömas för grovt tjänstefel enligt 20 kap 1 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Mikael Hentschel ska dömas för ringa narkotikabrott enligt 1 § 1 st 4 p och 5 p och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64) och 1 § 1 st 4 p och 6 p och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64) i sin lydelse före 1 juli 2023.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

3.1 GROVT TJÄNSTEFEL (Johan Ruud) (0150-K4722-23)

Polisassistenten tillika förmannen Johan Ruud har ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan kollega, vid myndighetsutövning åsidosatt vad som gäller för uppgiften genom att:

- inte rapportera brott enligt 9 § polislagen (1984:387) med anledning av att _____, innehållande förpackningar märkta _____

ut i

tjänsten,

- på detta sätt har förundersökning inte inletts för narkotikabrott eller i vart fall för förberedelse till narkotikabrott och/eller bevis säkrats i enlighet med 23 kap. 1, 2 och 4 §§ rättegångsbalken,

- inte ta föremålen i beslag och upprätta beslagsprotokoll enligt 6 § narkotikastrafflagen (1968:64) och 27 kap. 1 och 13 § RB, samt

- inte vårda beslagen väl enligt 27 kap. 10 § RB och i enlighet med vad som föreskrivs i FAP 102-2 (se särskilt 12, 20 – 21 §§) utan krossa en _____, förvara _____ innehåll i ett personligt skåp tillhörande kollega och i en hurts på polisstationen.

Detta hände någon gång under tiden mellan den 1 juni 2023 och den 20 september 2023 på bl.a. Polisen Flemingsberg, Björnkullavägen 9, Huddinge, Huddinge kommun.

Johan Ruud har begått gärningen av uppsåt eller av oaktsamhet.

Brottet är grovt genom att Johan Ruud på ovanstående sätt allvarligt missbrukat sin ställning som polisman och medfört att brott av allvarligt slag inte utretts.

Ansvarsyrkande i andra hand

Tjänstefel
Se ovanstående gärningsbeskrivning

3.2 GROVT TJÄNSTEFEL (Mikael Hentschel) (0150-K4722-23)

Polisassistenten Mikael Hentschel har ensam eller tillsammans och i samförstånd med annan kollega, vid myndighetsutövning åsidosatt vad som gäller för uppgiften genom att:

- inte rapportera brott enligt 9 § polislagen (1984:387) med anledning av
, innehållande förpackningar

som ut i

tjänsten,

- på detta sätt har förundersökning inte inletts för narkotikabrott eller i vart fall för förberedelse till narkotikabrott och/eller bevis säkrats i enlighet med 23 kap. 1, 2 och 4 §§ rättegångsbalken,

- inte ta föremålen i beslag och upprätta beslagsprotokoll enligt 6 § narkotikastrafflagen (1968:64) och 27 kap. 1 och 13 § RB, samt

- inte vårda beslagen väl enligt 27 kap. 10 § RB och i enlighet med vad som föreskrivs i FAP 102-2 (se särskilt 12, 20 – 21 §§) utan krossa en
, förvara innehåll i ett personligt skåp och i en hurts på
polisstationen.

Detta hände någon gång mellan den 1 juni 2023 och den 20 september 2023 på bl.a. Flemingsbergs polisstation, Björnkullavägen 9, Huddinge kommun.

Mikael Hentschel har begått gärningen av uppsåt eller av oaktsamhet.

Brottet är grovt genom att Mikael Hentschel på ovanstående sätt allvarligt missbrukat sin ställning som polisman och medfört att brott av allvarligt slag inte utretts.

Ansvarsyrkande i andra hand

Tjänstefel
Se ovanstående gärningpåstående.

3.3 RINGA NARKOTIKABROTT (Mikael Hentschel) (0150-K4722-23)

Mikael Hentschel har olovligen förvarat 0,34 gram amfetamin, som är narkotika, som inte var avsedd för eget bruk, samt även olovligen innehaft narkotikan.

Förvaringen och innehavet har pågått en tidsperiod mellan den 1 juni 2023 och den 20 september 2023 på bl.a. Polismyndigheten, Björnkullavägen 9, 141 51, Huddinge kommun.

Mikael Hentschel begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

Tjänstefel
I vart fall har Mikael Hentschel vid myndighetsutövning åsidosatt vad som gäller för uppgiften genom att

- inte rapportera brott enligt 9 § polislagen (1984:387) avseende ovannämnda narkotika,

- inte upprätta beslagsprotokoll enligt 27 kap. 13 § RB, och

- inte vårda beslagen väl enligt 27 kap. 10 § RB och i enlighet med vad som föreskrivs i FAP 102-2 (se särskilt 12, 20 – 21 §§) utan förvara och inneha den i ett personligt skåp på polisstationen.

Detta hände vid tid som sägs i förstahandsyrkandet ovan.

Mikael Hentschel begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet.

3.4 BROTT MOT TYSTNADSPLIKT (Mikael Hentschel) (0150-K4722-23)

Polisassistent Mikael Hentschel har röjt uppgift som han är pliktig att hemlighålla enligt 22 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Uppgiften som Mikael Hentschel röjt är att han skickat ett sms med foto av en person till en annan person, som inte var anställd inom Polismyndigheten.

Detta hände den 19 augusti 2023 Polisen Flemingsberg, Björnkullavägen 9, Huddinge eller annan plats, Sverige.

Mikael Hentschel begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet.

Gärningsbeskrivning sekretess

Sekretess

Förverkande och beslag

Åklagaren har begärt att angivet gods ska förverkas från Johan Ruud enligt 6 § 2 st narkotikastrafflagen (Polismyndigheten, 2023-0150-BG171 p. 1).

Åklagaren har begärt att angivet gods ska förverkas från Johan Ruud enligt 6 § narkotikastrafflagen (Polismyndigheten, 2023-0150-BG151 p. 1-6).

Åklagaren har begärt att angivet gods ska förverkas från Johan Ruud enligt 36 kap. 2 § brottsbalken (Polismyndigheten, 2023-0150-BG203 p. 1.1).

Åklagaren har begärt att angivet gods ska förverkas från Mikael Hentschel enligt 36 kap. 2 § brottsbalken (Polismyndigheten, 2023-0150-BG203 p. 1.1).

Åklagaren har begärt att angivet gods ska förverkas från Mikael Hentschel enligt 6 § narkotikastrafflagen (Polismyndigheten, 2023-0150-BG169 p. 1).

Åklagaren har begärt att angivet gods ska förverkas från Mikael Hentschel enligt 6 § narkotikastrafflagen (Polismyndigheten, 2023-0150-BG151 p. 1-6).

Åklagaren har begärt att angivet gods ska förverkas från Mikael Hentschel enligt 6 § 2 st narkotikastrafflagen (Polismyndigheten, 2023-0150-BG169 p. 2-18, 24-25).

INLEDNING

Målet avser tre åtal enligt följande

- Del 1 avser åtal för grovt tjänstefel och brott mot tystnadsplikten. I dessa åtalpunkter är enbart Johan Ruud åtalad. Åtalpunkt 1.1 avser grovt tjänstefel mellan den 1 augusti 2022 och den 30 november 2022 då Johan Ruud påstås bland annat, ha påverkat Sekretess NN10 att infiltrera ett kriminellt nätverk och ge information till Johan Ruud. Åtalpunkt 1.2 avser brott mot tystnadsplikten mellan den 26 oktober 2022 och den 11 november 2022 då Johan Ruud påstås tagit emot bl.a handlingar i ett ärende och därvid förstått vem som har kunnat misstänkas för allvarlig brottslighet utan att dokumentera detta i förundersökningen avseende brotten. Avseende åtalet för grovt tjänstefel har åklagaren i andra hand yrkat ansvar för tjänstefel.
- Del 2 avser åtal för grovt narkotikabrott mellan den 1 juni 2023 och den 20 september 2023. I den delen påstås Mikael Hentschel och Johan Ruud tillsammans och i samförstånd olovligen ha mottagit, transporterat, förpackat och förvarat samt olovligen innehåft narkotika. I andra hand har åklagaren yrkat ansvar för grovt tjänstefel och i sista hand ansvar för tjänstefel.
- Del 3 avser åtal för bland annat grovt tjänstefel mellan den 1 juni 2023 och den 20 september 2023 där Mikael Hentschel och Johan Ruud påstås bland annat inte ha rapporterat brott vilket har lett till att förundersökning inte inletts för narkotikabrott eller i vart fall förberedelse till narkotikabrott. Åtalet består av fyra åtalpunkter. I åtalen för ringa narkotikabrott mellan den 1 juni 2023 och 20 september 2023 och brott mot tystnadsplikten den 19 augusti 2023 är enbart Mikael Hentschel åtalad. Avseende åtalet för grovt tjänstefel och ringa narkotikabrott har åklagaren i andra hand yrkat ansvar för tjänstefel.

Mikael Hentschel och Johan Ruud var vid tillfället för de åtalade gärningarna anställda som poliser vid polismyndigheten.

INSTÄLLNING

Del 1

Johan Ruud har förnekat gärningarna avseende både grovt tjänstefel och brott mot tystnadsplikten.

Del 2

Mikael Hentschel har medgett omständigheterna i alla väsentliga delar. Han har erkänt att han har mottagit, transporterat, förpackat och förvarat narkotikan men allt har skett inom ramen för hans tjänsteutövning. Som polisman i tjänst har han haft legalt mandat att förvara narkotikan. Under alla omständigheter har Mikael Hentschels uppsåt inte täckt ett olovlig befattande med narkotika. Avseende andrahandsyrkandet om grovt tjänstefel har Mikael Hentschel erkänt att han inte har upprättat ett beslagsprotokoll men förnekat att han inte tagit narkotikan i beslag. Han har gjort gällande att hans agerande inte utgjort ett brott. Även för det fall att gärningarna skulle betraktas som brottsliga har han motsatt sig att dömas för brott på den grunden att han agerat i nöd. Mikael Hentschel har medgett de särskilda yrkandena.

Johan Ruud har förnekat gärningen. Han har inte tillsammans och i samförstånd gjort det som påstås varken gällande grovt narkotikabrott, grovt tjänstefel eller tjänstefel. Han har ingen erinran mot de särskilda yrkandena.

Del 3

Mikael Hentschel har medgett omständigheterna i alla väsentliga delar. Avseende grovt tjänstefel har förpackningarna som tagits i beslag inte innehållit något brottsligt föremål, varför det därmed inte har funnits något brott att rapportera. Avseende ringa narkotikabrott har det avsett narkotika som han har tagit i beslag under ett arbetspass som har avslutats sent på natten. Han har förvarat beslaget i sitt skåp för att upprätta beslagsprotokollet senare.

Avseende brott mot tystnadsplikten har han visat en bild för en person för att snabba på en utredning. Han har gjort gällande att hans agerande inte utgjort brott. För det fall att gärningarna som Mikael Hentschel begått har varit att betrakta som brottsliga gärningar har han agerat oaktsamt och inte haft uppsåt. Mikael Hentschel har medgett de särskilda yrkandena.

Johan Ruud har förnekat gärningen. Han har ingen erinran mot det särskilda yrkandet.

FRIHETSBERÖVANDEN

Mikael Hentschel och Johan Ruud har med anledning av brott som prövats genom denna dom varit berövade friheten på sätt som framgår av bifogade avräkningsunderlag.

UTREDNINGEN I MÅLET

Del 1

Åklagaren har som skriftlig bevisning presenterat COPS-utdrag, tjänsteanteckningar, uppgifter om frihetsberövande, HÖK-listor, PM, förhör, utskrifter, Johan Ruuds engagemang i ärende, sammanställningar och översättningar.

På åklagarens begäran har förhör med polismannen Björn Thim lästs upp.

Förhör har hållits med Johan Ruud. På åklagarens begäran har Sekretess NN10 hörts som målsäganden avseende åtalspunkt 1.2 (brott mot tystnadsplikten) och som vittne avseende åtalspunkt 1.1 (grovt tjänstefel). Vidare har på åklagarens begäran vittnesförhör hållits med Mikael Hentschel, Sekretess NN5, Linda Hellström, Sekretess NN2, Mette Sving och Joakim Pettersson.

Del 2

Åklagaren har som skriftlig bevisning presenterat fotografier, analysresultat, rättskemiska undersökningar, rättstoxikologiska yttranden, logganalyser, misstänkta inblandning i narkotikabrott, bearbetning av logganalyser, skärmdump, PM, händelserapport, utdrag ur VTR, avstånd arbetsplats, utdrag från fordonsregister, mejl, avrapporteringsPM, uppgift från Telenor, kompletterande analys, arbetstider, beslagsprotokoll, fingeravtrycksframkallning, meddelande från Johan Ruud och Mikael Hentschel, styrdokument, journaler, utdrag ur FASS och extraktionsprotokoll.

Därutöver har åklagaren åberopat uppläsning av förhör med vittnet Katarina Åkerman Gustafsson och uppspelning av förhör med vittnet Sekretess NN48.

Förhör har hållits med Mikael Hentschel och Johan Ruud samt med de av åklagaren åberopade vittnena Sekretess NN27, Elisabet Söderström, Ann-Cristine Hell, Jonas Forslund, Marcus Miinalainen Liljeholm, Robert Brindeby och Andreas Andersson. Vidare har på åklagarens begäran sakkunnigförhör hållits med Robert Kronstrand och Ingrid Nyström och tilläggsförhör med vittnet Sekretess NN48.

Del 3

Åklagaren har som skriftlig bevisning presenterat brottsplatsundersökning, spåranalys, beslagsprotokoll, sakkunnigutlåtande, PM, analysresultat, tjänstgöring, skärmdumpar, analys av digitala enheter, bild och informationsunderlag.

Förhör har hållits med Mikael Hentschel och Johan Ruud samt med de av åklagaren åberopade vittnena Sekretess NN36, William Olsson, Pontus Jardland och Saad Mosa.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Bevisbörda och beviskrav

Rätten ska avgöra vad som är bevisat i målet efter en samvetsgrann prövning av allt som har förekommit. Utgångspunkten är att det råder fri bevisprövning och fri bevisföring. Domstolens bevisprövning ska vara objektivt grundad och utföras strukturerat. Domstolen får inte grunda sin dom på ett allmänt helhetsintryck av materialet.

I brottmål är det åklagaren som har bevisbördan. För en fällande dom i brottmål krävs att det är ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har gjort sig skyldig till den åtalade gärningen. Det innebär att det ska vara praktiskt taget uteslutet att det har gått till på något annat sätt än vad åklagaren har påstått. De höga beviskraven gäller även i fråga om den tilltalade haft uppsåt.

Regleringen om tjänstefel

Enligt 20 kap. 1 § första stycket brottsbalken döms den för tjänstefel som uppsåtligen eller av oaktsamhet vid myndighetsutövning genom handling eller underlåtenhet åsidosätter vad som gäller för uppgiften. Påföljden är böter eller fängelse i högst två år. Om gärningen med hänsyn till gärningsmannens befogenheter eller uppgiftens samband med myndighetsutövningen i övrigt eller till andra omständigheter är att anse som ringa, ska inte dömas till ansvar.

Av andra stycket i samma stadgande följer att om brottet har begåtts uppsåtligen och är att anse som grovt, ska dömas för grovt tjänstefel till

fängelse, lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömandet av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningsmannen allvarligt har missbrukat sin ställning eller om gärningen för någon enskild eller det allmänna har medfört allvarligt förfång eller otillbörlig förmån som är betydande.

Enligt fjärde stycket samma stadgande ska bestämmelserna inte tillämpas om gärningen i fråga är belagd med straff enligt någon annan bestämmelse. Det innebär att bestämmelsen om tjänstefel är subsidiär i förhållande till andra straffbestämmelser.

Vid myndighetsutövning

En grundläggande förutsättning för straffbarhet enligt 20 kap. 1 § brottsbalken är att gärningen sker *vid myndighetsutövning*.

I förarbetena till den nuvarande tjänstefelsbestämmelsen har myndighetsutövning definierats som ”beslut eller faktiska åtgärder som ytterst är uttryck för samhällets maktbefogenheter och kommer till stånd och får rättsverkningar för eller emot den enskilde i kraft av offentligrättsliga regler (Prop. 1988/89:113 s. 12).

För det första ska det alltså vara frågan om ett beslut eller en faktisk åtgärd. För det andra ska beslutet eller den faktiska åtgärden vara ett uttryck för samhällets maktbefogenheter. Slutligen ska det ha beslutats eller ha vidtagits en faktisk åtgärd i kraft av offentligrättsliga regler.

Det är inte endast gärningar som i sig utgör myndighetsutövning som omfattas av bestämmelsen om tjänstefel i 20 kap. 1 § brottsbalken. Även gärningar som begås vid myndighetsutövning omfattas. Det innebär att åtgärder som ingår som ett led i, eller har ett samband som är tidsmässigt och funktionellt nära myndighetsutövningen också omfattas av bestämmelsen.

Genom handling eller underlåtenhet åsidosätta vad som gäller för uppgiften

För att någon ska dömas för tjänstefel ska denne också genom *handling eller underlåtenhet ha åsidosatt vad som gäller för uppgiften*. I fråga om ett åsidosättande har skett måste en jämförelse göras mellan vad som hade varit ett godtagbart handlande eller underlåtenhet i det aktuella fallet och det faktiska handlandet eller underlåtenheten i samma fall (NJA 2017 s. 491). Det är lag, myndighetsföreskrifter eller andra författningar som bestämmer vad som gäller för uppgiften (Prop. 1988/89:113 s. 15). I vissa fall kan dock ett handlingsmönster framstå som självklart, vilket då anses gälla för uppgiften. Eftersom det inte är möjligt att reglera alla tänkbara situationer i lag ställs riktlinjer och principer ofta upp för bedrivande av den offentliga verksamheten. Att inte beakta dessa riktlinjer och principer kan vara att åsidosätta vad som gäller för uppgiften (A. prop. s. 15 ff).

Uppsåtligen eller av oaktsamhet

Av stadgandet i 20 kap. 1 § brottsbalken följer att tjänstefel kan begås *uppsåtligen eller av oaktsamhet*. Samtliga rekvisit i bestämmelsen måste vara täckta av uppsåt eller oaktsamhet. Det ska alltså föreligga uppsåt eller oaktsamhet i förhållande till att det har skett ett åsidosättande av vad som gäller för uppgiften samt till att det är vid myndighetsutövning. Detsamma gäller i förhållande till att åsidosättandet har skett genom handling eller underlåtenhet.

Bestämmelsen om tjänstefel är subsidiär.

Av 20 kap. 1 § fjärde stycket brottsbalken framgår att bestämmelsen om tjänstefel inte ska tillämpas om gärningen är straffbelagd enligt någon annan bestämmelse. Detta innebär alltså att tjänstefelsbestämmelsen är subsidiär i förhållande till andra straffbestämmelser.

Som exempel på fall där den oriktiga myndighetsutövningen kan vara att hänföra till en annan straffbestämmelse än 20 kap. 1 § brottsbalken kan nämnas att en polisman utan laga skäl omhändertar en person (olaga frihetsberövande)

eller företar husrannsakan (hemfridsbrott) och tar egendom i beslag (egenmäktigt förfarande) eller att en åklagare väcker åtal utan sannolika skäl (obefogat åtal). (Jfr. NJA 1989 s. 656).

I NJA 2017 s. 491 förtydligade Högsta domstolen att subsidiaritetsregeln i tjänstefelsbestämmelsen inte innebär att det är uteslutet att tillämpa tjänstefelsbestämmelsen på handlanden som utgör brott enligt en annan straffbestämmelse. I sådana fall är båda straffbestämmelserna tillämpliga och domstolen ska utgå från åklagarens gärningsbeskrivning. Domstolen kan alltså döma för tjänstefel trots att bestämmelsen är subsidiär, så länge gärningsbeskrivningen uppfyller rekvisiten i bestämmelsen. Av allmänna principer framgår dock att den som begått ett grövre brott ska åtalas för det grövre brottet i första hand.

I NJA 2006 s. 145 fann Högsta domstolen att en polisman som tagit hand om vapen i sin tjänst och därefter förvarat dessa i ett säkerhetsskåp tillhörigt Polismyndigheten inte kunde anses vara personligt tillståndspliktig för vapnen utan att dessa hade innehafts av staten. Åtalet mot polismannen för vapenbrott ogillades. Däremot fällde Högsta domstolen polismannen för vapenbrott då han vid annat tillfälle tagit med sig vapen från sitt skåp utanför myndigheten i privat ändamål.

Rubriceringen av brottet – grovt eller av normalgraden

I 20 kap. 1 § brottsbalken andra stycket behandlas uppsåtligt brott som är att anse som grovt. Gärningar enligt detta stycke benämns *grovt tjänstefel*. I bestämmelsen anges vissa omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om brottet är grovt.

En sådan omständighet är om gärningen har inneburit att tjänstemannen *allvarligt missbrukat sin ställning*. Härmed avses att någon missbrukat de befogenheter som tjänsteställningen ger honom eller henne. Exempel på detta

är att en domare avsiktligt meddelar en felaktig dom eller att en tjänsteman i något avseende låter förhållanden av jävsnatur påverka sitt handlande.

Endast allvarliga fall av missbruk av tjänsteställning avses. Därvid är det av betydelse vilka effekter handlandet har haft. Ett exempel är att någon till följd av ett uppsåtligt oriktigt beslut blivit berövad friheten (jfr JO 1987/88 s. 43) eller lider betydande ekonomisk skada. Handlingen kan emellertid vara att betrakta som allvarlig även om någon effekt inte hinner inträda, t.ex. på grund av någon annans ingripande.

Vidare anges att vid bedömningen av brottets svårighetsgrad ska beaktas att gärningen, fastän den inte har inneburit missbruk av tjänsteställning, för det allmänna eller någon enskild *medfört allvarligt förfång eller medfört otillbörlig förmån som är betydande*.

Bedömningen av om brottet är grovt ska på samma sätt som i liknande sammanhang ytterst grunda sig på en sammanvägning av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Att någon av de särskilt angivna omständigheterna föreligger torde visserligen normalt leda till att brottet bedöms som grovt. Det är dock inte uteslutet att det i det enskilda fallet föreligger omständigheter som leder till en annan bedömning. Uppräkningen är inte heller uttömmande. Även andra omständigheter än de som särskilt anges i bestämmelsen kan således föranleda att brottet bör bedömas efter den allvarligare straffskalan.

Regleringen om brott mot tystnadsplikt

Enligt 20 kap. 3 § första stycket brottsbalken döms, om inte gärningen är belagd med straff enligt någon annan bestämmelse, den till ansvar för brott mot tystnadsplikten som röjer en uppgift som han eller hon är skyldig att hemlighålla enligt lag eller annan författning eller enligt förordnande eller förbehåll som har meddelats med stöd av lag eller annan författning till böter

eller fängelse i högst två år. Detsamma gäller den som olovligen utnyttjar sådan hemlighet.

Av andra stycket samma paragraf följer att den som av oaktsamhet begår brott mot tystnadsplikten ska dömas till böter. Om gärningen är ringa utgör den inte brott.

Av tredje stycket samma lagrum framgår att om ett brott mot tystnadsplikten är grovt, döms för grovt brott mot tystnadsplikten till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningen kunnat medföra allvarlig skada, avsett ett stort antal uppgifter eller annars varit av särskilt farlig art.

Regleringen om narkotikabrott

Av 1 § första stycket narkotikastrafflagen (1968:64) i sin lydelse före 1 juli 2023 framgår att den som olovligen

1. Överlåter narkotika,
2. Framställer narkotika som är avsedd för missbruk,
3. Förvärvar narkotika i överlåtelsesyfte,
4. Anskaffar, bearbetar, förpackar, transporterar, förvarar eller tar annan sådan befattning narkotika som inte är avsedd för eget bruk, eller
5. Bjuder ut narkotika till försäljning, förvarar eller befordrar vederlag för narkotika, för-medlar kontakter mellan säljare och köpare eller företar någon annan sådan åt-gärd, om förfarandet är ägnat att främja narkotikahandel, eller
6. Innehar, brukar eller tar annan befattning med narkotika

Döms, om gärningen sker uppsåtligt, för narkotikabrott till fängelse i högst tre år.

Enligt 2 § samma lag ska det om brottet med hänsyn till arten och mängden narkotika samt övriga omständigheter är att anse som ringa, dömas för ringa narkotikabrott till böter eller fängelse i högst sex månader.

Enligt 3 § samma lag ska det om brottet är att anse som grovt, dömas för grovt brott till fängelse i lägst två år och högst tio år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om brottet har utgjort ett led i en verksamhet som bedrivits i större omfattning eller yrkesmässigt, avsett en särskilt stor mängd narkotika eller annars varit av särskilt farlig eller hänsynslös art.

Regleringen om nöd

Bestämmelserna om nöd återfinns i 24 kap. 4 § brottsbalken. En gärning som begås i nöd utgör enligt detta stadgande brott endast om den med hänsyn till farans beskaffenhet, den skada som åsamkas annan och omständigheterna i övrigt är oförsvarlig. Enligt lagrummets andra stycke föreligger nöd när fara hotar liv, hälsa, egendom eller något annat viktigt av rättsordningen skyddat intresse.

Nöd förutsätter inte, som nödvärn enligt 24 kap. 1 § andra stycket 1 brottsbalken, att det föreligger ett påbörjat eller överhängande angrepp på ett skyddat intresse. En nödsituation kan var för handen redan på ett något tidigare stadium, nämligen när faran är ”nära förestående” eller ”tämligen nära förestående” (se SOU 1953:14 s. 414; jfr ”Gräsövargen” NJA 2004 s. 786). Att bestämmelsen i första hand tar sikte på tämligen akuta situationer utesluter heller inte att den kan tillämpas även i andra fall, såsom vid mer bestående farestillstånd.

En gärning som är företagen i nöd utgör, enligt 24 kap. 4 § brottsbalken, brott endast om den är oförsvarlig. För ansvarsfrihet fordras som huvudregel att gärningen avser att värna ett intresse som är av betydligt större vikt än det intresse som offras genom denna. Normalt fordras också att det inte finns något annat sätt att värna intresset. Även om faran skulle ha kunnat avvärjas utan nödhandlingen kan emellertid gärningen vara försvarlig, nämligen när det skulle ha krävts oproportionerliga ansträngningar eller uppoffringar för den

handlande att avvärja faran på något annat sätt. (Jfr prop. 1962:10 del B s. 336 f.)

Det följer av syftet med nödbestämmelsen att ansvarsfrihet i princip förutsätter att fråga är om en på så sätt oförutsedd situation att lagstiftaren inte har haft möjlighet att ta ställning till den. Det innebär att det rättsliga sammanhang i vilket en gärning är företagen får stor betydelse för bedömningen. Det innebär också att det i princip inte är försvarligt att, med åberopande av nöd, avvika från sådana intresseavvägningar som redan har gjorts i lagstiftningen (jfr t.ex. ”De förfälskade passen” NJA 1979 s. 335).

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Sekretess i domen

I målet förekommer uppgifter som omfattas av sekretess enligt bestämmelserna i 18 kap. 2 §, 21 kap. 3a § och 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). För att inte röja uppgifterna har tingsrätten valt att skriva sekretessbelagda skäl. En närmare redovisning av bevisning och egentliga domskäl återfinns därför i en sekretessbelagd del av domen.

Åtalspunkten 1.1, grovt tjänstefel (Johan Ruud)

Johan Ruud har förnekat gärningen.

Åklagaren har presenterat omfattande skriftlig bevisning. Johan Ruud har hörts över åtalet. Ett flertal vittnesför har på åklagarens begäran ägt rum.

Genom den av åklagaren åberopade bevisningen är det visat att Johan Ruud agerat på sätt åklagaren har påstått. Hans handlande har lett till att en uppgift om vem som kan misstänkas för allvarlig brottslighet inte har dokumenterats i förundersökningen avseende brottet. Hans påverkan av Sekretess NN 10 att infiltrera och ge information om brottsliga aktiviteter i ett kriminellt nätverk och försöka förmå Sekretess NN 10 att åter vara kontaktbar på telefon för ett

kriminellt nätverk har skett trots att det har förelegat en hotbild mot Sekretess NN 10 och att fara har förelegat för hens liv eller hälsa. Hans handlande i övrigt såsom att förespegla att han kunnat hjälpa Sekretess NN 10 om hen skulle råka illa ut och hans påverkan mot delar av polisen och andra myndigheter har vidtagits trots att det har medfört en betydande risk för Sekretess NN 10:s säkerhet till person.

Utredningen ger vidare vid handen att Johan Ruud har varit medveten om vad han har gjort. Det är därmed visat även att han begått gärningen uppsåtligen.

Johan Ruuds agerande innebär att han allvarligt har missbrukat sin ställning som polisman och hans handlande har för enskild inneburit allvarligt förfång på grund av faran för Sekretess NN 10:s liv och hälsa. På grund härav ska brottet bedömas som grovt.

Åtalspunkten 1.2, brott mot tystnadsplikt (Johan Ruud)

Johan Ruud har förnekat gärningen.

Tingsrätten har redan ovan under åtalspunkten 1.1 konstaterat det vara styrkt att Johan Ruud tagit emot bl.a. handlingar i ett ärende och därvid ha förstått vem som har kunnat misstänkas för allvarlig brottslighet utan att dokumentera detta i förundersökningen avseende brotten.

Genom den bevisning som lagts fram under denna punkt, skriftlig såväl som muntlig, är det enligt tingsrätten även visat att Johan Ruud på sätt åklagaren påstått har röjt uppgift om målsäganden i samma förundersökning till Sekretess NN 10. Johan Ruud har enligt 18 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) varit skyldig att hemlighålla denna uppgift. Han har således begått den gärning som åklagaren har lagt honom till last.

Som polisman måste Johan Ruud ha varit fullt införstådd med vad han gjort. Han har således begått gärningen med uppsåt.

Åtalet är alltså styrkt. Gärningen ska bedömas på sätt åklagaren har angett.

Åtalspunkterna 2.1 och 2.2, grovt narkotikabrott alternativt grovt tjänstefel eller tjänstefel (Mikael Hentschel och Johan Ruud)

Mikael Hentschel har i alla väsentliga delar vitsordat de faktiska omständigheterna. Han har mottagit, transporterat, förpackat och förvarat den aktuella narkotikan på tid och plats som påståtts. Han har dock bestritt ansvar för brott under åberopande av att hans förehavanden skett inom ramen för tjänsteutövningen och inom det legala området. Under alla omständigheter täcker uppsåtet inte alla de omständigheter som krävs för att det ska vara fråga om ett olovligt innehav av narkotika. Omständigheterna ska bedömas inom ramen för tjänsteansvaret. Mikael Hentschel har vid alla tidpunkter när de aktuella åtgärderna har vidtagits varit i tjänst och handlat utifrån legalt mandat. Han har bestritt påståendet att narkotikan inte har tagits i beslag. Han har vidgått att anmälan och beslagsprotokoll inte har upprättats samt att narkotikan har förvarats i ett säkerhetsskåp och i en bostad. Hans agerande har inte utgjort brott. För det fall hans agerande skulle vara att bedöma som brottsligt ska han gå fri från ansvar då han agerat i nöd.

Johan Ruud har förnekat gärningen. Han har förnekat att han överhuvudtaget har varit inblandad i det som påståtts från åklagarens sida. Han har bestritt att han har mottagit, transporterat, paketerat och förvarat den aktuella narkotikan. Han har bestritt att han överhuvudtaget har varit inblandad i ärendet och gjort gällande att han helt saknar kännedom om det som han påståtts ha gjort.

Åklagaren har också under denna åtalspunkt lagt fram omfattande skriftlig bevisning. Förutom förhör med Mikael Hentschel och Johan Ruud har på åklagarens begäran ett större antal vittnesförhör också ägt rum.

Tingsrätten konstaterar att Mikael Hentschel har lämnat en lång och mycket detaljrik berättelse. Den vinner starkt stöd av den övriga såväl skriftliga som

muntliga bevisning som har presenterats i denna del. Enligt tingsrätten kan den därför läggas till grund för bedömningen. Genom Mikael Hentschels uppgifter i förening med den övriga bevisningen är Johan Ruud motbevisad i sina uppgifter att han överhuvudtaget inte har varit inblandad i den påstådda narkotikahanteringen och de åtgärder som har vidtagits eller inte vidtagits i samband med denna. Enligt tingsrätten är det i stället visat att Mikael Hentschel och Johan Ruud agerat tillsammans och i samförstånd i fråga om narkotikahanteringen. Det är således utrett att de tillsammans och i samförstånd har tagit emot, transporterat, förpackat och förvarat det aktuella narkotikapartiet.

Åklagaren har i första hand väckt åtal för grovt narkotikabrott och har därmed gjort gällande att Mikael Hentschels och Johan Ruuds hantering av narkotikan i första hand utgör grovt narkotikabrott och i andra hand grovt tjänstefel. Hon har i sista hand gjort gällande att det utgör tjänstefel.

Som tingsrätten tidigare har redogjort för är bestämmelserna om tjänstefel i 20 kap. 1 § brottsbalken subsidiära i förhållande till andra straffbestämmelser. Tingsrätten ska därför först pröva om Mikael Hentschel och Johan Ruud har gjort sig skyldiga till narkotikabrott på sätt åklagaren i första hand har gjort gällande.

Mikael Hentschel och Johan Ruud ska inte dömas för narkotikabrott

En förutsättning för att Mikael Hentschels och Johan Ruuds innehav och hantering överhuvudtaget ska vara straffbar enligt narkotikastrafflagen är att det har varit frågan om ett olovligt innehav och hantering av narkotikan i narkotikastrafflagens mening. Polisen har under vissa förutsättningar rätt att omhänderta, inneha och hantera narkotika. Så är naturligtvis fallet t.ex. i en brottsutredning avseende misstänkt narkotikabrott. För det fall Mikael Hentschel och Johan Ruud skulle anses ha haft legalt mandat, agerat som polismän och i tjänsten när de hanterat narkotikan kan deras hantering inte

anses ha varit olovlig i den betydelse som avses i narkotikastrafflagen. Därmed kan hanteringen inte heller utgöra ett narkotikabrott.

I förevarande fall anser tingsrätten utredningen ge vid handen att Mikael Hentschels och Johan Ruuds mottagande av narkotikan är att anse som ett polisiärt beslag av denna. Detta har enligt tingsrätten också bestått fram till dess Mikael Hentschel och Johan Ruud greps. De har under hela tiden tjänstgjort som poliser. Deras syfte med hanteringen har enligt Mikael Hentschel varit att skydda liv och att se till att narkotikan aldrig kommer ut på gatan. Något annat privat syfte eller ändamål, såsom t.ex. försäljning i vinningssyfte har inte framkommit och har, i vart fall inte direkt, inte heller påståtts av åklagaren. Enbart den omständigheten att hanteringen har pågått under en förhållandevis lång tid kan, i avsaknad av ett privat ändamål eller syfte, inte heller föranleda att beslaget och hanteringen av det skulle anses ha upphört att vara polisiärt.

Tingsrätten anser sammanfattningsvis att det aktuella narkotikapartiet har tagits i beslag och att Mikael Hentschel och Johan Ruud har agerat som poliser och i tjänsten såväl vid beslagstillfället som under den efterföljande hanteringen. De har således haft legalt mandat i sig att inneha och hantera narkotikan. Deras innehav och hantering av narkotikan kan därför inte anses vara olovligt i den mening som avses i narkotikastrafflagen. Åtalet för narkotikabrott kan därför inte bifallas.

Vid nu angivna förhållanden ska tingsrätten pröva om Mikael Hentschels och Johan Ruuds agerande i stället utgör grovt tjänstefel eller tjänstefel som åklagaren gjort gällande i andra och sista hand.

Mikael Hentschel och Johan Ruud ska dömas för tjänstefel.

Som tingsrätten ovan har konstaterat är det Mikael Hentschels berättelse som ska ligga till grund för bedömningen. Genom denna i förening med den av

åklagaren i övrigt åberopade bevisningen är det visat att han tillsammans och i samförstånd med Johan Ruud har tagit emot, förpackat, transporterat och förvarat narkotikan i ett säkerhetsskåp i en bostad på sätt åklagaren har påstått. De har vid paketeringen av narkotikan förstört emballage och de har varken rapporterat brott eller upprättat något beslagsprotokoll avseende den i beslag tagna narkotikan.

Som tidigare har redogjorts för döms enligt 20 kap. 1 § brottsbalken den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vid myndighetsutövning genom handling eller underlåtenhet åsidosätter vad som gäller för uppgiften.

Tingsrätten har redan konstaterat att Mikael Hentschel och Johan Ruud agerat i egenskap av polismän och i tjänsten. Det är i den polisiära verksamheten som de mottagit och hanterat narkotikan. Det är också i denna som de vidtagit eller inte vidtagit åtgärder på sätt åklagaren påstått. De har således agerat vid myndighetsutövning.

För att ansvar för tjänstefel ska inträda krävs dock även att Mikael Hentschel och Johan Ruud genom sina handlingar eller underlåtenhet har åsidosatt vad som gäller för uppgiften. Vid denna bedömning måste, som ovan också har redogjorts för, en jämförelse göras mellan vad som hade varit ett godtagbart handlande eller underlåtenhet i det aktuella fallet och det faktiska handlandet eller underlåtenheten i samma fall (NJA 2017 s. 491). Det är lag myndighetsföreskrifter eller andra författningar som bestämmer vad som gäller för uppgiften (Prop. 1988/89:113 s. 15). I vissa fall kan dock ett handlingsmönster framstå som självklart, vilket då anses gälla för uppgiften. Att inte beakta riktlinjer och principer kan också vara att åsidosätta vad som gäller för uppgiften (A. prop. S. 15 ff.)

För polisens verksamhet gäller såväl allmänna regler som bestämmelser i rättegångsbalken och brottsbalken som sådana särskilda bestämmelser som föreskrifter och allmänna råd avseende polisverksamhet.

Tingsrätten har slagit fast att Mikael Hentschel och Johan Ruud har tagit den aktuella narkotikan i beslag. För ett polisiärt beslag gäller ett flertal olika bestämmelser. En sådan är bestämmelsen i 27 kap. 13 § rättegångsbalken av vilken följer att ett beslag ska protokollföras. Det är utrett att Mikael Hentschel och Johan Ruud inte har gjort detta.

Enligt bestämmelserna i 9 § polislagen ska brott rapporteras. Det är utrett att Mikael Hentschel och Johan Ruud, trots att det har rört sig om ett mycket allvarligt brott, har underlåtit att göra en sådan anmälan. Underlåtenheten har i sin tur medfört att utredningsåtgärder inte har kunnat vidtas eller bevisning säkras i enlighet med bestämmelserna om detta i 23 kap. 1,2 och 4 §§ rättegångsbalken. Utredningen får i stället anses visa att de tvärtom har förstört bevismaterial genom att vid paketering av narkotikan ha slängt emballage.

Av 27 kap. 10 § rättegångsbalken framgår att föremål som har tagits i beslag ska vårdas väl och hållas under noggrann tillsyn för att det beslagtagna inte ska förbytas, förändras eller utsättas för annat missbruk. Av 20 § första stycket i Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om förfarande med egendom som tagits i beslag, förverkats eller tagits i förvar (PMFS 2017:4, FAP 102-2) framgår vidare att beslagtagna föremål ska förvaras på i förväg fastställda platser (lagerplats) och så att de inte är åtkomliga för obehöriga. I samma bestämmelse sägs att om föremålet kräver särskild hantering får det dock förvaras på annan plats än lagerplats. I de allmänna råden förtydligas vilken egendom det kan vara frågan om som kräver särskild hantering. Särskilt känsliga och skrymmande föremål anges. Enligt 21 § samma föreskrift ska narkotiska preparat hållas avskilt i säker förvaring motsvarande säkerhetsskåp.

Den aktuella narkotikan har förvarats i ett säkerhetsskåp i en bostad. Mikael Hentschel har invänt att han och Johan Ruud inte har brustit i vården av den beslagtagna narkotikan. Mikael Hentschel har gjort gällande att det har krävts särskild hantering av narkotikan och att det därmed har varit berättigat att

förvara den på annan plats än lagerplats. Narkotikan har också förvarats i säkerhetsskåp. Bestämmelserna i den aktuella föreskriften har därför även i detta avseende efterlevts.

Enligt tingsrätten måste de ifrågavarande bestämmelserna tolkas på sätt att beslagtagna narkotika ska förvaras under betryggande former i ett säkerhetsskåp hos polisen eller en i förväg fastställd plats (lagerplats) som står under polisens tillsyn. Undantagen i bestämmelsen kan inte anses ge utrymme för en förvaring i bostad, oavsett om den sker i säkerhetsskåp eller inte. Enligt tingsrätten framstår det som uppenbart att narkotika, och särskilt som i förevarande fall där fråga är om ett större parti, inte kan förvaras i en bostad. Mikael Hentschel och Johan Ruud måste därför anses ha brustit även i fråga om att vårda beslaget väl. Härigenom har de åsidosatt vad som gäller för uppgiften.

Tingsrätten anser att Mikael Hentschels och Johan Ruuds hantering av narkotikan och agerandet i övrigt från deras sida i fråga om denna ligger långt utanför området för vad som kan anses godtagbart. De har därmed åsidosatt vad som gäller för uppgiften. De har agerat vid myndighetsutövning och i tjänsten. De ska således fällas till ansvar för tjänstefel.

Utredningen ger vid handen att såväl Mikael Hentschel som Johan Ruud har varit medvetna om sitt agerande. De måste därför anses ha begått gärningen med uppsåt.

Åklagaren har gjort gällande att Johan Ruud har varit att betrakta som förman i förhållande till Mikael Hentschel. Mot bakgrund av vad som framkommit om Johan Ruuds och Mikael Hentschels agerande och inte minst därvid den senares uppgift om att han och Johan Ruud har gjort allt tillsammans, vilken får stöd av utredningen i övrigt, anser tingsrätten det inte vara visat att Johan Ruud varit förman när gärningen har begåtts.

Mikael Hentschel har gjort gällande att han ska gå fri från ansvar med hänvisning till att han har handlat i nöd. Han har i denna del anfört att hans agerande är direkt knutet till det allvarliga tillståndet i samhället med en våldsvåg av sällan skådat slag där skjutningar förekommer i princip dagligen. Mikael Hentschels prioritering har varit att narkotikan aldrig ska komma ut på gatan och att inga människoliv ska spillas.

Tingsrätten har ovan redogjort för bestämmelserna om nöd. Enligt dessa utgör en handling som är företagen i nöd ett brott endast om den är oförsvarlig. För ansvarsfrihet fordras som huvudregel att gärningen avser att värna ett intresse som är av betydligt större vikt än det intresse som offras genom denna. Normalt fordras också att det inte finns något annat sätt att värna intresset. Ansvarsfrihet förutsätter i princip också att det är frågan om en på så sätt oförutsedd situation att lagstiftaren inte har haft möjlighet att ta ställning till den. Det innebär att det rättsliga samband i vilket gärningen är företagen får stor betydelse för bedömningen. Det innebär också att det i princip inte är försvarligt att, med åberopande av nöd, avvika från sådana intresseavvägningar som redan har gjorts i lagstiftningen (jfr t.ex. ”De förfälskade passen” NJA 1979 s. 335).

Det är polisens uppgift att skydda människors liv och hälsa samt att ta narkotika i beslag och förvara den tryggt och oåtkomligt för obehöriga. För ändamålen har polisens getts både behörigheter och möjligheter att fullgöra sina uppgifter. Med hänsyn härtill och vad som ovan redogjorts för beträffande bestämmelserna om nöd anser tingsrätten inte någon sådan föreligga i Mikael Hentschels fall. Han invändning om nöd och ansvarsfrihet ska således lämnas utan bifall.

Brottet ska rubriceras som grovt

Mikael Hentschel och Johan Ruud har tillsammans och i samförstånd uppsåtligen begått gärningen. De har allvarligt missbrukat sin ställning som

polismän. Deras handlanden och underlåtenheter har varit till allvarligt förfång för det allmänna då det medfört att ett allvarligt brott som har kopplingar till ett kriminellt nätverk inte har kunnat utredas. Brottet ska på grund härav bedömas som grovt.

Åtalspunkterna 3.1 och 3.2, grovt tjänstefel alternativt tjänstefel (Johan Ruud och Mikael Hentschel)

Mikael Hentschel har vitsordat omständigheterna i alla väsentliga delar. Han har dock bestritt ansvar för brott då föremålen som har tagits i beslag inte har innehållit något brottsligt. Det har därför inte funnits något brott att rapportera. Hans agerande har därför inte utgjort något brott. Om gärningarna skulle vara att bedöma som brottsliga har han agerat oaktsamt och inte med uppsåt.

Johan Ruud har förnekat gärningen och har gjort samma invändning att det inte har funnits något brott att rapportera.

Mikael Hentschel och Johan Ruud ska dömas för tjänstefel

Mikael Hentschel har även i denna del lämnat en detaljrik berättelse. Han har vitsordat alla relevanta omständigheter. Han har även i detta fall uppgett att han agerat tillsammans med Johan Ruud. Mikael Hentschels berättelse får ett starkt stöd av såväl den skriftliga som den muntliga bevisningen som åklagaren har presenterat. Genom Mikael Hentschels berättelse i förening med den övriga bevisningen är det enligt tingsrätten visat att det som påstås rent faktisk ha hänt också har hänt. Enligt tingsrätten är det vidare klarlagt att Mikael Hentschel och Johan Ruud har agerat tillsammans och i samförstånd.

På samma sätt som under åtalspunkterna 2.1 och 2.2 ovan gör tingsrätten även i förevarande fall bedömningen att de nu aktuella föremålen har tagits i beslag. Även föremålen under förevarande åtalspunkter omfattas således av ett polisiärt beslag. Även i fråga huruvida Johan Ruud har varit att betrakta som

förman i förhållande till Mikael Hentschel gör tingsrätten samma bedömning som under åtalspunkten 2.2

I fråga om den invändning som såväl Mikael Hentschel som Johan Ruud har gjort att det inte har funnits något brott att rapportera gör tingsrätten följande bedömning.

Mikael Hentschel och Johan Ruud måste i egenskap av poliser ha förstått att innehållet i de aktuella förpackningarna med hög grad av sannolikhet kunde utgöra brott, i vart fall förberedelse till narkotikabrott. Mot bakgrund av detta har de på samma sätt som bedömts under åtalspunkterna 2.1 och 2.2 ovan haft att rapportera brott enligt 9 § polislagen. Detta har de inte gjort och det har medfört att någon förundersökning inte har inletts och bevis inte har säkrats i enlighet med bestämmelserna i 23 kap. 1, 2 och 4 §§ rättegångsbalken. De har inte heller på sätt som föreskrivs i 6 § narkotikastrafflagen och 27 kap. 13 § rättegångsbalken upprättat något beslagsprotokoll. De har därvid brustit även i detta avseende. Därtill kommer att den aktuella narkotikan har förvarats i Mikael Hentschels skåp respektive Johan Ruuds hurts på polishuset. De kan därmed inte anses ha vårdat beslaget väl på sätt som föreskrivs i 27 kap. 10 § rättegångsbalken och FAP 102-2.

Genom sitt agerande har de uppsåtligen åsidosatt vad som har gällt för myndighetsutövningen. De har därför gjort sig skyldiga till tjänstefel.

Brottet ska rubriceras som tjänstefel av normalgraden

Som tingsrätten ovan har redogjort för ska om ett tjänstefel har begåtts uppsåtligen och är att anse som grovt, dömas för grovt tjänstefel till fängelse, lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömandet av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningsmannen allvarligt har missbrukat sin ställning eller om gärningen för någon enskild eller det allmänna har medfört allvarligt

förfång eller otillbörlig förmån som är betydande (20 kap. 1 § andra stycket brottsbalken).

Med uttrycket allvarligt missbrukar sin ställning avses att någon missbrukar de befogenheter som hans tjänsteställning ger honom. Exempel på detta är att en domare avsiktligt meddelar en felaktig dom eller att en tjänsteman i något hänseende låter förhållanden av jävsnatur påverka sitt handlande. Endast allvarliga fall av missbruk av tjänsteställning avses. Därvid är det av betydelse vilka effekter handlandet har haft. Ett exempel är att någon till följd av ett uppsåtligt oriktigt beslut blir berövad friheten eller lider betydande ekonomisk skada. Rekvisitet att gärningen medfört allvarligt förfång avser fall där det är fråga om en betydande skadlig effekt. (Se prop. 1988:89:113 s 25 f.)

Åklagaren har gjort gällande att brottet ska anses vara grovt med beaktande av att Mikael Hentschel och Johan Ruud allvarligt missbrukat sin ställning som poliser och medfört att brott av allvarligt slag inte utretts. Mikael Hentschels och Johan Ruuds agerande är allvarligt eftersom de, i sin roll som polismän, uppsåtligen åsidosatt vad som gällt för myndighetsutövningen. Den skadliga effekten som uppstått, bortsett från den förtroendeskadande effekt som ligger i all olaglig myndighetsutövning, är att ingen brottsutredning har kunnat påbörjas. Sett till allvaret hos brotten som inte har kunnat utredas finner tingsrätten vid en samlad bedömning, där den skadliga effekten får anses avgörande, att gärningen inte är ett sådant allvarligt missbruk som föranleder ansvar för grovt tjänstefel. Mikael Hentschel och Johan Ruud ska därför dömas för tjänstefel av normalgraden.

Åtalspunkten 3.3, ringa narkotikabrott (Mikael Hentschel)

Mikael Hentschel har medgett omständigheterna i alla väsentliga delar men har bestritt ansvar. Han har anfört i huvudsak följande. Narkotikan har tagits i beslag under ett arbetspass som har avslutats sent på natten. Han har förvarat beslaget i sitt skåp för att upprätta beslagsprotokollet senare.

Mikael Hentschel ska inte dömas för ringa narkotikabrott eller tjänstefel

Vid en husrannsakan på Mikael Hentschels arbetsplats hittades 0,34 gram amfetamin i hans skåp. Mikael Hentschel har berättat att han, under ett sent arbetspass, tog en redline-påse med pulver i beslag. Han la redline-påsen i en gul plastburk för att inte glömma bort den. Han kom tillbaka till polisstationen sent på natten, runt kl. 03.00, när söndagen hade övergått till måndag. Precis när han hade stängt ned datorn och skulle gå upptäckte han burken i fickan. I det läget var han så trött att han inte orkade starta datorn för att skriva in beslaget och personen som jobbade natt var inte där. Då la han beslaget i sitt skåp och låste därefter skåpet. Han tänkte skriva in det sin nästa arbetsdag. Han skulle ha utbildningsdag på torsdagen så han tänkte skriva in det då, eftersom han tänkte att han skulle sluta tidigare den dagen.

Åklagaren har i första hand gjort gällande att Mikael Hentschel ska dömas för ringa narkotikabrott för att han olovligen förvarat och innehaft narkotikan. Åklagaren har i andra hand gjort gällande att Mikael Hentschel ska dömas för tjänstefel för att han, vid myndighetsutövning, åsidosatt vad som gäller för uppgiften genom att inte rapportera brott, inte upprätta beslagsprotokoll och inte vårda beslagen väl.

Tingsrätten gör följande bedömning. Avseende gränsdragningen mellan ringa narkotikabrott och tjänstefel gör tingsrätten i huvudsak samma bedömning som i åtalspunkt 2. Mikael Hentschel har inte *olovligen* förvarat och innehaft narkotikan i den mening som avses i narkotikastrafflagen. Frågan som tingsrätten därmed har att besvara är om hanteringen av narkotikan har utgjort tjänstefel. Tingsrätten konstaterar följande. Det saknas utredning som motbevisar Mikael Hentschels uppgifter om att han förvarade narkotikan i sitt skåp tillfälligt för att vid nästa arbetspass skriva in beslaget. Det finns inga uppgifter om att narkotikan skulle ha förvarats i Mikael Hentschels skåp under en längre tid än vad Mikael Hentschel har uppgett eller att han inte hade tänkt

skriva in beslaget. Det är vidare inte utrett varför beslaget inte skrevs in den aktuella torsdagen. Denna brist i utredningen kan inte läggas Mikael Hentschel till last. Vid en sammantagen bedömning anser tingsrätten att det inte är utrett att Mikael Hentschel har åsidosatt vad som gällt för myndighetsutövningen på sådant sätt som åklagaren har gjort gällande. Mikael Hentschel ska därför inte heller dömas för tjänstefel.

Åtalspunkten 3.4, brott mot tystnadsplikten (Mikael Hentschel)

Mikael Hentschel har i allt väsentligt vitsordat de faktiska omständigheterna men har bestritt ansvar för brott. Han har visat en bild för en person för att få en snabbare utredning.

Som tidigare har redogjorts för döms den som röjer en uppgift som han eller hon är skyldig att hemlighålla enligt lag eller annan författning för brott mot tystnadsplikt till böter eller fängelse i högst två år. Den som av oaktsamhet begår en sådan gärning ska, om brottet är ringa, inte dömas till ansvar (20 kap. 3 § brottsbalken). Med röjande av uppgift avses att uppgiften lämnas ut i strid med tystnadsplikten (jfr prop. 1979/80:2 del A s. 402 ff). Detta kan ske muntligen eller genom utlämnande av en handling i vilken uppgiften finns, men också exempelvis genom att handlingen med uppgiften förevisas för någon annan genom att uppgiften vidarebefordras i brev eller på annat sätt.

Mikael Hentschel ska dömas för brott mot tystnadsplikten

Redan genom Mikael Hentschels egna uppgifter och som stöds av övrig utredning är det utrett att han har skickat en bild via SMS på en person till en annan som inte varit anställd i polismyndigheten. Det har rört sig om uppgifter som han enligt 22 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen varit skyldig att hemlighålla. Mikael Hentschel har själv uppgett att han där och då inte tänkte på att det var fel och att han inte lämnade några personuppgifter i SMS:et han skickade. Tingsrätten gör dock bedömningen att Mikael Hentschel, i egenskap

av polis, måste ha vetat om att han inte fick lämna ut denna uppgift. Han har därmed agerat med uppsåt och ska dömas för brott mot tystnadsplikten.

Sammanfattningsvis i ansvarsdelen

Johan Ruud ska dömas för två fall av grovt tjänstefel, tjänstefel och brott mot tystnadsplikt.

Mikael Hentschel ska dömas för ett fall av grovt tjänstefel, tjänstefel och brott mot tystnadsplikt.

PÅFÖLJD

Johan Ruud

Johan Ruud är sedan tidigare helt ostraffad.

Johan Ruud döms nu för två fall av grovt tjänstefel och ett fall av tjänstefel samt ett fall av brott mot tystnadsplikt. Tingsrätten bedömer straffvärdet för brotten uppgå till två och ett halvt års fängelse. Som försvårande omständigheter har tingsrätten beaktat att Johan Ruud har påverkat en mycket ung person att återgå till ett kriminellt nätverk och därmed riskerat att hen utsätts för stor fara. Avseende narkotikan har tingsrätten beaktat det förhållandet att det rört sig om en större mängd och en längre tid som denna har förvarats i en privatbostad. Av utredningen i målet framgår det att Johan Ruud för det fall han fälls för brott kommer att förlora sitt arbete som polis. Detta förhållande ska enligt 29 kap. 5 § första stycket 5 brottsbalken beaktas i skälig omfattning vid straffmätningen. Vid en samlad bedömning finner tingsrätten därför att straffmätningens värde uppgår till två års fängelse. Med hänsyn till brottslighetens art och straffvärde kan annan påföljd än fängelse inte komma i fråga. Tingsrätten bestämmer således påföljden till fängelse och fastställer straffets längd i enlighet med straffmätningens värde, dvs. till två år.

Mikael Hentschel

Mikael Hentschel är sedan tidigare helt ostraffad.

Mikael Hentschel döms nu för ett fall av grovt tjänstefel, ett fall av tjänstefel och ett fall av brott mot tystnadsplikt. Tingsrätten bedömer straffvärdet för brotten uppgå till fängelse i två år. Som försvårande omständigheter har tingsrätten beaktat det förhållandet att det rört sig om en större mängd narkotika och en längre tid som denna har förvarats i en privatbostad. Av utredningen i målet framgår att Mikael Hentschel för det fall han fälls till ansvar för brott kommer att förlora sitt arbete som polis. Detta förhållande ska enligt 29 kap. 5 § första stycket 5 brottsbalken beaktas i skälighetsomfattning vid straffmätningen. Enligt tingsrätten har det också framkommit att Mikael Hentschel i viss utsträckning också har medverkat till utredningen av brottsligheten. En sådan medverkan ska i enlighet med vad som stadgas i 29 kap. 5 a § beaktas vid straffmätningen. Vid en samlad bedömning anser tingsrätten att straffmättningsvärdet för den brottslighet som Mikael Hentschel fälls för uppgår till fängelse i ett år och sex månader. Med hänsyn till brottslighetens art och omfattning kan annan påföljd än fängelse inte komma i fråga. Tingsrätten bestämmer därför påföljden till fängelse och fastställer straffets längd i enlighet med straffmättningsvärdet, dvs. till ett år och sex månader.

ÖVRIGA FRÅGOR

Sekretess

Det finns skäl att förordna om sekretess på sätt framgår av domslutet.

Försvarens ersättningar

Åklagaren har inte haft några synpunkter på försvarens begärda ersättningar.

Försvarens har begärt skäliga ersättningar. De ska därför tillerkännas ersättningar med begärda belopp. Kostnaderna ska stanna på staten.

Förverkanden

Åklagarens begäran om förverkande av i beslag taget gods har medgetts eller lämnats utan erinran. Åklagarens begäran är lagligen grundad. Den ska således vinna fullt bifall.

Brottsofferfond

Mikael Hentschel och Johan Ruud ska betala lagstadgad avgift om 1 000 kr vardera till brottsofferfonden.

Återbetalning av kostnader

Det följer av lag att såväl Mikael Hentschel som Johan Ruud till staten ska återbetala kostnaderna för provtagning och analys.

SEKRETESSBELAGDA SKÄL

Sekretess

RÄTTEN

Chefsrådmannen Tord Pettersson samt nämndemän.

Digitalt signerad av chefsrådmannen Tord Pettersson

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Södertörns tingsrätt senast **den 4 april 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Södertörns tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Södertörns tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Södertörns tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Södertörns tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Södertörns tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.